

Polgárok Háza

Erdély szórványmagyarsága sorozat VI.
2013–2014

Barcaság

BRASSÓI MAGYAROK,
HÉTFALUSI CSÁNGÓK

A Kárpát-medencei Magyar Népművészet rendezvénysorozat keretében a Polgárok Háza a Kárpát-medence egy-egy tájegységének szerte-ággó megismertetésére törekszik népművészeti kiállítással, a helyi népzene, néptánc, népdal, népmese, jellegzetes gasztronómia bemutatásával. 2009 és 2012 között 25 rendezvény keretében a négy égtáj felől, mind a nyolc trianoni utódállamból érkeztek fellépőink.

A sorozatban eddig bemutatott tájegységek:

2009–2010. évad: Mezőkövesd (Matyóföld), Mákófalva (Kalotaszeg), Palócföld (Nógrád, Heves), Zsére (Zoboralja), Sárköz (Tolna), Zabola (Háromszék);

2010. ősz: „Elfeledett nyugati végeken” – Órvidék, Rábaköz, Muravidék; 2011. február: Mohácsi busójárás; 2011. tavasz: „Hármashatár” – Szilágyság, Szatmár-Bereg, Kárpátalja; 2011. ősz: „Déli végeken” – Csongrád, Bácska–Bánát–Szerémség, Szlavónia és Drávaszög, Délkelet-Bánság szórványmagyarsága.

2012 – Felvidék határon innen és túl: Alsó-Garam és Alsó-Ipoly mente, Csallóköz és Mátyusföld, a felvidéki palócság, Kassa vidéke, Felső-Bodrogköz, Tokaj-Hegyalja, Diósgyőr, Bükkalja. 2013 tavaszán palóc farsangi sokadalomnak és zalai pünkösdi sokadalomnak adtunk otthont.

2013 ősztől egy éven át Erdély szórványközösségei mutatkoznak be a Polgárok Házában. A rendezvénysorozat fővédnöke: **Kövér László**, a Magyar Országgyűlés elnöke. Szakmai partnerünk: **Dr. Pozsony Ferenc** kolozsvári néprajzkutató, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja.

Információ:

Trznadel Angéla programigazgató: +36-1/299-8050

‘Sigmund Bertalan sorozatszervező: +36-1/299-8054

A rendezvénysorozat a **Polgári Magyarországért Alapítvány** támogatásával valósul meg.

Kiadványszerkesztő: ‘Sigmund Bertalan Kivitelező: Lombos Nyomda

A mese szerint a Nagymezőn istenfélő emberek laktak, akik szorgalmasan dolgoztak, és egy jóságos tündér alattvalói voltak. Jól ment dolguk mindaddig, míg egyszer egy gonosz tündér a maga pártjára nem csábította őket. Az emberek egy részét megmérgezték a negédes szavak, s átpártoltak tündérükhöz. A többi ember ezért panaszra indult a jó tündérhez. Amint elhagyták a Nagymezőt, a jó tündér szelídségének is vége volt, a gonosz tündér pedig elindult, hogy megtámadja őt. A gonosszá lett emberek vakon követték gazdájukat, míg eszükbe nem jutott az Isten. Megtorpantak, de már késő volt. A gonosz esküre emelte a kezét Isten ellen, és ekkor egy vakító villámlás, egy rettenetes csattanás a föld alá süllyesztette őt. Csupán felemelt keze mered ki a földből ma is: a „háromujjú szikla” a Csukás-hegységben. A jó tündér is eltűnt, az emberek elmenekültek: éppen hét család volt. Négy család balra tért, és *Négyfalut* alapította. A másik három család továbbhaladt a hegygerincen, *Tatragot*, *Zajzont* és *Pürkerecet* népesítették be. További három falu – *Apáca*, *Krizba* és *Barcaújfalu* – lakóival együtt őket barcasági csángóknak nevezik.

Ahogy Vogel Sándor történész írta: „XVIII. századi forrásaink tanúsítják, hogy a székelyek csángóknak neveztek minden olyan, közelükben lakó magyar népcsoportot, amely nem tartozott a Székelyföld politikai kötelékébe, a román és szász lakosság közvetlen szomszédságában vagy azok közé ékelődve élt, nyelvjárása, viselete, szokásai a székelyekétől eltérőek voltak. A csángó szó tehát a székely nyelvhasználatban kialakult eléggé laza gyűjtőfogalom, mely kiszakadtságra, máshová kerülésre utal.”

Bár e falvak lakói viseletükben és szokásaikban különböznek egymástól, az evangélikus vallás és a közös történelmi sors szoros egységbe kovácsolta őket.

2014. február 28.
(péntek) 18 óra

18.00: „Csángó vagyok, csángómagyar fajta”

Válogatás Sipos Gaudi Tünde fényképeiből
és Veres Emese Gyöngyvér gyűjteményéből.
Barcasági néprajzi emlékek, tárgyak, viseletek.

Köszöntőt mond:

Reiff Zsuzsa

a Búzavirág Néptáncgyűttes vezetője
és

Fejér György vatáf,
a boricatánc első legénye

A kiállítást megnyitja:

Veres Emese Gyöngyvér
néprajzkutató

18.45: Barcasági vigasságok

A brassói Áprily Lajos Főgimnázium

Búzavirág Néptáncgyűttesének előadása

A diákok erre az alkalomra barcasági táncokat tanultak
meg, amelyeket maguk gyűjtöttek, rekonstruáltak.
A műsorban ízelítőt kapunk a 60 éves táncsoport
repertoárjából is.

A pürkereci boricás legények
hagyományos férfitáncukat mutatják be.

Az együtteseket vezeti:

Reiff Zsuzsa és **Fejér György**

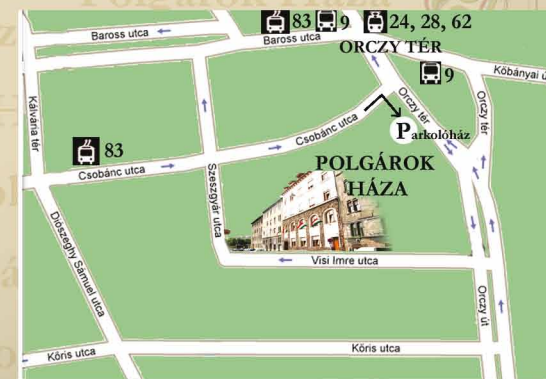
Az est végén a közönséget háziszőttés pálinkával
és lepénnyel látjuk vendégül, közben népművészeti
vásár és barcasági kiadványok vására
várja az érdeklődőket!

Polgárok Háza

1089 Budapest, Visi Imre u. 6.

Tel.: +36-1/299-8050

polgarokhaza@polgarokhaza.hu

Megközelíthető:

A Baross térről és a Nagyvárad térről 24-es, a
Blaha Lujza térről 28-as és 62-es villamossal,
valamint a Deák térről és Kőbánya felől 9-es
busszal az Orczy térig; a Kálvin térről 83-as
trolibuszsal a Csobánc utcáig.

Kérjük, adományával
(a helyszínen vagy átutalással)
járuljon hozzá
a rendezvény költségeihez!

Ajánlott összeg: **500 Ft**

Bankszámlaszámunk:

10300002-20210799-00003285

(Szövetség a Nemzetért Alapítvány)

www.polgarokhaza.hu

ERDELY szórvány- magyarsága

Hunyad megye 2013. szeptember 20.

Bukovinai
székelyek,
református
magyarok

Magyarlapád 2013. október 25.

Egy
Küküllő
menti
magyar
szórvány-
központ

Nagybánya 2013. november 22.

A
Teleki
Magyar
Ház
és
közösségei

Zselyk 2013. december 13.

Egy
hétosztás
éves falu
a Sajtó
mentén

Várasfenes és Köröstarcsány 2014. január 31.

Két
magyar
falu a
Fekete-
Körös
völgyében

Barcaság 2014. február 28.

Brassói
magyarok
és
hétfalusi
csángók

Oltozakadát 2014. március 28.

Egy
Szeben
megyei
magyar
szórvány-
közösség

Támogatók:

Médiatámogatóink:

MAGYAR
RÁDIÓ ZRT.

